

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudkyň JUDr. Zuzany Šnejdrové, Ph.D., a Mgr. Barbory Berkové v právní věci žalobce **L. K.**, v řízení zastoupeného Mgr. Barborou Kubinovou, advokátkou se sídlem Praha 3, Milešovská 6, proti žalovanému **Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy** se sídlem Praha 1, Karmelitská 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25.7.2012 č.j. MSMT-31538/2012-30/300, ve věci uznání zahraničního vysokoškolského vzdělání,

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se podanou žalobou domáhá přezkoumání shora označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo v odvolacím řízení zrušeno rozhodnutí Univerzity

Palackého v Olomouci (dále jen „UP“) ze dne 28.4.2011 č.j. 109/2011, jímž byla zamítnuta žalobcová žádost o uznání vysokoškolského vzdělání a kvalifikace získaného v oboru Právo (Právo a právní věda) na Zakarpatské státní univerzitě (Закарпатський Державний Університет) v Užhorodě, resp. jeho organizační složky Mezinárodní institut podnikatelství a práva, s.r.o. (dále jen „3DY“), a řízení zastaveno pro překážku věci zahájené, když žalované zjistilo, že žalobce se se svými žádostmi obrátil nejen na UP, ale i na Západočeskou univerzitu v Plzni (dále jen „ZČU“), Univerzitu Kalovu v Praze (dále jen „UK“) a Masarykovu univerzitu v Brně (dále jen „MU“), kdy první z těchto žádostí byla podána u ZČU.

Namítá, že:

- 1) napadené rozhodnutí je překvapivé, neboť UP žádost zamítla, když po porovnání zahraničního a vlastního studijního programu dospěla k závěru, že mezi těmito studijními programy jsou podstatné rozdíly, přičemž za celé správní řízení nikdo netvrdil překážku zahájené věci. Žalobce se o této skutečnosti nikterak v řízení nedozvěděl, nemohl se k této skutečnosti vyjádřit a byla mu tak odňata možnost jakékoli obrany. K tomuto žalobnímu bodu odkazuje na rozsudky Nejvyššího správního soudu ve věcech sp. zn. 8 Afs 59/2005 a 4 As 20/2007 a na nálezy Ústavního soudu ve věcech sp. zn. I. ÚS 654/03, II. ÚS 523/02 a I. ÚS 220/04. Překvapivým rozhodnutím tak dle žalobce došlo k porušení práva na spravedlivý proces [čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod č. 2/2003 Sb., § 4 odst. 4 zák. č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších změn a doplnění (dále jen „spr. ř.“)], přičemž žalované nedalo žalobci ani možnost vyjádřit se před svým rozhodnutím k jeho podkladům, čímž porušilo § 36 odst. 3 spr. ř.;
- 2) v posuzované věci nemůže být ani řeči o překážce zahájené věci ve smyslu § 48 odst. 1 spr. ř., když aby tomu tak bylo, muselo by se jednat o stejné věci se stejným skutkovým základem (zde se žalobce dovolává rozhodnutí Nejvyššího soudu ve věci sp. zn. 29 Cdo 328/2009). Ve věcech žádosti o uznání zahraničního vzdělání se však podle § 89 odst. 1 písm. b) a § 90 odst. 5 zák. č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZVŠ“), porovnávají vždy dva konkrétní programy vysokých škol. Jakkoli absolvovaný studijní program 3DY je ve všech řízeních totožný, na každé vysoké škole v České republice je každý studijní program jedinečný, proto musí být vždy rozhodováno ve vztahu k tomuto jedinečnému studijnímu programu konkrétní české vysoké školy. Tak také studijní program 3DY porovnaly se svými studijními programy v prvostupňových rozhodnutích ZČU, UK, MU i UP. Každé z těchto řízení je tak tvořeno odlišným skutkovým základem.

Žalované navrhuje zamítnutí žaloby. K jednotlivým žalobním bodům uvádí:

- 1) podle § 36 odst. 3 spr. ř. se postupuje jen, jde-li o podklady rozhodnutí pořízené nově odvolacím správním orgánem. Žalované však nové podklady nepořizovalo – vycházelo jen z prvostupňových rozhodnutí ZČU, UK, MU a UP a ze skutečnosti, že žalobce požádal o uznání vysokoškolského vzdělání a kvalifikace na všech těchto školách, kdy časově první z žádostí byla podána k ZČU. To muselo být známo i žalobci, když tyto žádosti sám podal, a to třem z nich (UK, MU a UP) dokonce ve stejný den. Sám žalobce přitom porušil § 8 odst. 1 spr. ř., když o podání ostatních žádostí vysoké školy neinformoval. Jednotlivé školy neměly prostředky, jak se dozvědět o ostatních žádostech. Skutečnost, že žalobce podal žádosti jak k ZČU, tak k UK, MU i UP zjistilo až žalované, když se u něj setkaly s žalobcovými odvoláními spisy všech těchto vysokých škol;

2) z důvodu překážky zahájené věci nebylo možno odvolací řízení ukončit vydáním meritorního rozhodnutí. Ve všech řízeních je totiž dán stejný předmět řízení, stejný důvod a stejný žadatel. Ze srovnávání studijních programů (§ 90 odst. 5 ZVŠ) nelze dovozovat rozdílnost předmětu řízení o žádostech téhož žadatele o uznání téhož vzdělání (kvalifikace), byť podaných u různých vysokých škol. Konkrétní zahraniční vzdělání (kvalifikace) je podle výsledku řízení v České republice buď uznáno, nebo nikoli; je vyloučeno, aby bylo současně uznáno vícekrát.

Na vyjádření žalovaného reagoval žalobce podáním ze dne 20.8.2013, v němž k vyjádření žalovaného, že nepořizoval nové podklady, uvedl, že závěry žalovaného musejí být opřeny o důkazy. Není-li snad ve správním spise listina, která prokazuje existenci řízení u ZČU, pak je napadené rozhodnutí v rozporu s obsahem spisu (non est in acta, non est in mundo) - zde se dovolává rozsudku Krajského soudu v Plzni ve věci sp. zn. 17 A 41/2011. Je-li naopak ve spise taková listina, pak byl porušen § 36 odst. 3 spr. ř.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu [§ 75 zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“)] a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Namítá-li žalobce překvapivost rozhodnutí a nemožnost seznámit se s novými podklady rozhodnutí, krajský soud z obsahu správních spisů zjistil, že žalobcova žádost podaná k ZČU je obsahem správních spisů, jak byly soudu předloženy. Zabýval se proto dále otázkou porušení § 36 odst. 3 spr. ř.

Z již uvedeného je nepochybné, že správní spis byl v odvolacím řízení doplněn o nový podklad – žádost žalobce podanou k ZČU, přičemž tento podklad se ukázal být stěžejním pro následné rozhodnutí žalovaného. Lze tak bez dalšího konstatovat, že rozhodlo-li žalované bez toho, že by dalo žalobci možnost seznámit se s tímto novým podkladem rozhodnutí, k porušení § 36 odst. 3 spr. ř. došlo.

Krajský soud se proto dále zabýval otázkou, zda tato procesní vada může mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí [§ 76 odst. 1 písm. c) s.ř.s.].

Je nepochybné, že žalobci musela být existence žádosti podané k ZČU, jakož i její obsah, známy, když to byl právě on sám, kdo žádost k ZČU podal. Z obsahu spisu, obsahu napadeného rozhodnutí a z podání účastníků v nynějším soudním řízení je zjevné, že žalobce nehodlal namítat a nikdy (ani v tomto soudním řízení) nenamítal, že by předmětnou žádost k ZČU nepodal. Z uvedeného krajský soud uzavírá, že jakkoli žalované porušilo § 36 odst. 3 spr. ř., což obecně bývá vada způsobilá přivodit nezákonné rozhodnutí o věci samé [§ 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s.], nelze odhlížet od specifických okolností tohoto konkrétního případu, tj. že žalobce způsobil celou situaci pouze sám a vlastním jednáním (podáním žádosti o nostrifikaci téhož studia u 4 českých vysokých škol), o všech podaných žádostech věděl, přičemž byl detailně informován i o jejich obsahu. Kategorický závěr žalovaného o tom, že zahájení řízení o uznání téhož vzdělání téhož žadatele u jedné vysoké školy brání vedení řízení o uznání téhož vzdělání téhož žadatele u jiné vysoké školy, pak vylučuje, že by vůbec mohl žalobce jakýmkoli svým stanoviskem tento závěr žalovaného zvrátit. Krajský soud proto uzavírá, že jakkoli došlo k porušení práva žalobce na seznámení se s podklady rozhodnutí (§ 65 odst. 1, 2 s.ř.s., § 36 odst. 3

spr. ř.), tato procesní vada není v tomto konkrétním posuzovaném případě nijak způsobilá ovlivnit zákonnost napadeného rozhodnutí, protože podle § 76 odst. 1 písm. c) s.ř.s. nemůže být důvodem pro jeho zrušení.

Jediné, co za situace, kdy týž žadatel – žalobce sám podal žádost u uznání téhož zahraničního studia u čtyř vysokých škol, mohlo být pro žalobce překvapivé, je, že tento jeho postup byl žalovaným odhalen. Každý, kdo činí jakékoli jednání, však musí počítat i s tou eventualitou, že toto jednání bude odhaleno a v takovém případě bude muset nést jeho negativní následky. Pokud se tak stalo žalobci v důsledku jeho vlastního jednání, není, čím by mohl být jiným, než odhalením tohoto jednání, překvapen.

Nepřípadné jsou proto žalobcovy odkazy na stávající judikaturu k zákazu překvapivých rozhodnutí, když uvedená judikatura se vyjadřovala k otázkám skutečností účastníku vskutku neznámých (a v důsledku porušení § 36 odst. 3 spr. ř. vskutku účastníku zatajených), nikoli k obsahu podání účastníka samotného.

Nehledě k předepsané formě napadeného aktu – rozhodnutí, nelze odhlížet ani od materiální povahy tohoto aktu. Jeho předmětem je totiž zastavení řízení pro překážku věci zahájené dle § 48 odst. 1 spr. ř., kdy pro takový akt – byl-li by žalobce odhalen již správním orgánem I. stupně – je obecně předepsána forma usnesení (§ 66 odst. 1 spr. ř.), a to právě proto, že se jedná nikoli o rozhodnutí ve věci ve smyslu § 67 odst. 1 spr. ř. (zakládá, mění nebo ruší práva anebo povinnosti jmenovitě určené osoby nebo v určité věci prohlašuje, že taková osoba práva nebo povinnosti má anebo nemá), ale o akt řešící otázku procesní. Odvolací orgán musel tento akt učinit formou rozhodnutí jen proto, že nutným obsahem jím vydaného aktu bylo i zrušení rozhodnutí správního orgánu I. stupně.

Pro účely vydání usnesení pak spr. ř. povinnost správních orgánů seznámit účastníky s jeho podklady nepředepisuje. Rozdílnost v právech a povinnostech účastníků řízení pak nemůže být podle krajského soudu dána jen tím, zda je překážka věci zahájené odhalena správním orgánem I. stupně či až v odvolacím řízení.

Namítá-li dále žalobce, že tu překážka věci zahájené vůbec nebyla, nutno mu vytknout, že – jakkoli se dovolává judikatury soudů vyšších stupňů – vychází pouze z jazykového výkladu dotčených zákonných ustanovení. Přitom podle bohaté, dlouhodobé a konstantní judikatury soudů vyšších stupňů (srov. např. nálezy Ústavního soudu ze dne 20.11.2012 sp. zn. I. ÚS 2056/12, nalus.usoud.cz) představuje jazykový výklad toliko prvotní přiblížení se k zákonu. Nelze pomíjet především účel a smysl příslušné právní úpravy.

Právní úprava obsažená v § 89 a násl. ZVŠ navazuje na Úmluvu o uznávání kvalifikací týkajících se vysokoškolského vzdělávání v evropském regionu, podepsanou dne 11. dubna 1997 v Lisabonu (publ. pod č. 60/2000 Sb.m.s.), přičemž jak z uvedené mezinárodní úmluvy, tak z předmětné vnitrostátní úpravy, je zřejmé, že jejím účelem a smyslem je umožnit absolventu zahraniční vysoké školy uznání jeho vzdělání a kvalifikace v České republice tak, aby mu právě toto jeho zahraniční vzdělání (kvalifikace) umožnilo stejný přístup k zaměstnání jako tomu, kdo obdobné vzdělání (kvalifikaci) získal v České republice. Z tohoto účelu zákonné úpravy pak implicitně plyne, že takového uznání

zahraničního vzdělání se dosahuje v České republice jen jednou, nikoli vícekrát. Jedním uznáním je totiž smysl a účel zákonné úpravy naplněn, je zcela beze smyslu, aby pro Českou republiku bylo totéž vzdělání (kvalifikace) uznáno vícekrát, stejně jako se vnitrostátní vzdělání neuznává navzájem mezi vnitrostátními vysokými školami s obdobnými studijními programy.

Na tomto místě je třeba zdůraznit, že provozování vysokoškolského studia je v České republice podmíněno akreditací (§ 78 a násl. ZVŠ), která zajišťuje vzájemnou kompatibilitnost obdobných studijních programů poskytovaných vysokými školami v České republice. Účelem akreditace je zajistit, aby tyto programy byly – při současném respektování jejich jedinečnosti – shodné alespoň v hrubých rysech tak, aby na absolventy obdobných studijních programů (zpravidla s tímž názvem – zde Právo, resp. Právo a právní věda), mohlo být nahlíženo stejně při jejich přístupu k zaměstnání, jak u oboru Právo (Právo a právní věda) předvídají i právní předpisy upravující přístup k právnickým profesím [§ 60 odst. 3 zák. č. 6/2002 Sb., o soudech a soudních, ve znění pozdějších předpisů, § 5 odst. 1 písm. b) zák. č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů, § 7 odst. 1 písm. b) zák. č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářského řádu), ve znění pozdějších předpisů, etc.].

Právě tyto *hrubé rysy* jsou totiž tím, co musí být obdobným studijním programům společné, aby na absolventy obdobných studijních programů mohlo být nahlíženo stejně při jejich přístupu k zaměstnání.

Při odhlédnutí od jiných možností nostrifikace zahraničního vzdělávání, které v posuzovaném případě evidentně nepřipadaly v úvahu (§ 89 odst. 3 ZVŠ), jsou to právě tyto *hrubé rysy* studijního programu, které v případě jejich odlišnosti vedou vysokou školu podle § 90 odst. 5 ZVŠ k zamítnutí žádosti o uznání zahraničního vysokoškolského vzdělání (kvalifikace). Neuznáno tak zůstane zahraniční vzdělání (kvalifikace), které je se vzděláním dosaženým v České republice zcela inkompatibilní – na toho, kdo dosáhl takového zahraničního vzdělání, proto nelze při přístupu k zaměstnání hledět stejně jako na toho, kdo obdobného vzdělání dosáhl v akreditovaném studijním programu v České republice.

Po zhodnocení shora uvedeného smyslu a účelu právní úpravy dospěl soud k závěru, že předmětem nostrifikačního řízení dle § 89 a násl. ZVŠ není srovnání studijních programů zahraniční a tuzemské vysoké školy ve všech směrech, ale toliko v *hrubých rysech*, jimiž jsou právě ty prvky tuzemského akreditovaného studia, které jsou v obdobných studijních programech všem těmto studijním programům, které byly v České republice akreditovány, společné.

Z uvedeného vyplývá, že ať už byla žádost žalobce podána u ZČU, UK, MU či UP, všechna řízení měla stejný skutkový základ – srovnání společných prvků všech obdobných studijních programů uskutečňovaných v České republice (na nichž je třeba trvat) se studijním programem oboru Právo (Právo a právní věda), jak jej uskutečňuje 3DY.

Z uvedeného je pak evidentní, že předmět a skutkový základ všech řízení zahájených žalobcovými žádostmi je týž, proto soud zcela aprobuje závěr žalovaného, že podání jedné žádosti o uznání zahraničního vysokoškolského vzdělání (kvalifikace) v České republice vytváří podle § 48 odst. 1 spr. ř. překážku vedení jakéhokoli jiného řízení o uznání téhož vzdělání (kvalifikace) na území České republiky.

S ohledem na to, že oba uplatněné žalobní body byly shledány nedůvodnými, byla žaloba podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítnuta.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 1 s.ř.s., když procesně plně úspěšnému žalovanému nevznikly v řízení podle obsahu spisu žádné náklady, které by přesahovaly jeho běžnou úřední činnost.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku je **m o ž n o** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

V Ostravě dne 15. května 2014

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu